

1) a. P.G.A. OBERKUNNET AR $E[VOLYMNAD] = E[XYZ] = E[X]E[Y]E[Z]$
 $= 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$

b. VARIATIONEN $VAR[XYZ] = E[(XYZ)^2] - (E[XYZ])^2 =$
 $= E[X^2]E[Y^2]E[Z^2] - 1^2 = (VAR[X] + E[X]^2) \cdot (VAR[Y] + E[Y]^2) \cdot (VAR[Z] + E[Z]^2) - 1$
 OBERK. $= 1,5 \cdot 1,75 \cdot 1,75 - 1 = \frac{15}{8} = \frac{3}{2} \approx 1,5$

2) a. $M_X(t) = E[e^{tX}] = (1-p) \cdot 1 + pe^t = (1-p) + pe^t$

b. $M_{Y+Z}(t) = E[e^{t(Y+Z)}] = E[e^{t(4+3X)}] = e^{4t} \cdot E[e^{3tX}] = e^{4t} M_X(3t)$
 $= e^{4t} (1-p) + pe^{3t}$

c. $E[Y] = 4 + 3E[X] = 4 + 3 \cdot 0,3 = 4,9$

$VAR[Y] = 3^2 VAR[X] = 9 \cdot 0,3 \cdot (1-0,3) = 9 \cdot 0,21 = 1,89$

3) a. $VAR[Z] = VAR[2X+Y] = 2^2 VAR[X] + VAR[Y] + 2 COV[2X, Y]$
 $= 4 VAR[X] + VAR[Y] + 4 COV[X, Y] =$
 $= 4 \cdot 2 + 5 + 4 \cdot \frac{1}{3} \sqrt{2} \sqrt{5} = 13 + \frac{4}{3} \sqrt{10} \approx 17,216$

b. $COV[Z, Q] = COV[2X+Y, X-Y] = 2 VAR[X] - 2 COV[X, Y] + COV[X, Y]$
 $- VAR[Y] = 4 - 2 \cdot \frac{1}{3} \sqrt{2} \sqrt{5} - 5 = -\frac{\sqrt{40}}{3} - 1 \approx -3,108$

$VAR[Q] = VAR[X] + VAR[Y] - 2 COV[X, Y] = 2 + 5 - 2 \cdot \frac{1}{3} \sqrt{2} \sqrt{5}$
 $\approx 7,1892$

$\rho_{Z,Q} = \frac{COV[Z,Q]}{\sqrt{VAR[Z] VAR[Q]}} = \frac{-\frac{\sqrt{40}}{3} - 1}{\sqrt{(13 + \frac{4}{3} \sqrt{10}) (7,1892)}} \approx -0,27$

5) $X \sim \text{POISSONFÖRDELNING} (90/4 = 22,5)$

CENTRALA GRANSVÄRDESSÅTEN $\Rightarrow X \approx N(22,5; 22,5)$

$\therefore P(X \geq 30) \approx 1 - P(X \leq 29) \approx 1 - \Phi\left(\frac{29,5 - 22,5}{\sqrt{22,5}}\right)$
 $\approx 1 - \Phi(1,48) \approx$

4) $X \sim N(5; 4)$ a) $P(X \geq 0) = 1 - P(X \leq 0) =$

$= 1 - \Phi\left(\frac{0-5}{\sqrt{4}}\right) = 1 - \Phi(-2,5) = \Phi(2,5)$
 $\approx 0,9838$

b. $P(|X-5| > 3) = 2 P(X-5 > 3) = 2 (1 - \Phi(\frac{8-5}{2})) = 2 (1 - \Phi(1,5))$
 $\approx 2 (1 - 0,9332) \approx 0,1336$

c. $P(|X-3| > 5) = P(X \leq -2) + P(X > 8) \approx \Phi(-3,5) + (1 - \Phi(1,5))$
 $\approx 0,0007$

6) $-X \geq 0$, VI ANV. MARKOV'S OLIKHEIT $P(X < -20) = P(X > 20) \leq \frac{20}{E[X]} = \frac{20}{4} = 0,2$

7. $P(A \cap B \cap C) = 1 - P(A^c \cup B^c \cup C^c) \geq 1 - P(A^c) - P(B^c) - P(C^c)$
 $\geq 1 - 0,3 - 0,3 - 0,3 = 1 - 0,9 = 0,1$.

8. a. $F_X(y) = \begin{cases} 0 & \text{om } y \leq 0 \\ \frac{y}{15} \cdot \frac{1}{8} & \text{om } y \in [0, 15] \\ 1 & \text{om } y \geq 15 \end{cases}$

För TÄTHETEN DERIVERAR VI FÖRDELINGSFUNKTIONEN OCH FÅR

$f_X(y) = \begin{cases} 0 & \text{om } y \leq 0 \text{ eller } y \geq 15 \\ \frac{8y^7}{15^8} & \text{om } y \in [0, 15] \end{cases}$

b) $E[Y] = \int_0^{15} y \cdot \left(\frac{8y^7}{15^8}\right) dy = \left[\frac{8y^8}{9 \cdot 15^8}\right]_0^{15} = \frac{8}{9} \cdot 15 = \frac{40}{3} \approx 13,3$

9. a) MED ORDNING MELLAN GRUPPENA A, B, C SÅ $\binom{30}{10} \cdot \binom{20}{10} \cdot \binom{10}{10}$ SÅTT, VADU ORDNING FÅR VI DELA MED $3!$ SVAR: $\frac{\binom{30}{10} \cdot \binom{20}{10}}{6}$.

b) (ex.) $\frac{9}{29} \approx 0,31$ (DET ÄR 9 PERSONER AV 28 SOM HANNAK I SAMMA GRUPP SOM GÖRAN...)

c) (ex.) $\frac{20}{29} \cdot \frac{10}{28} = P(\text{BENGT INTE I GUMMARU GRUPP}).$
 $\cdot P(\text{KATARINA INTE I VÅRKEN BENGTJ ELLER GUMMARU GRUPP} \mid \text{BENGT OCH GUMMAR I ÖFRIGA GRUPPER})$
 $\approx 0,246$

LÖSNINGSFÖRSLAG PÅ MSB 100, SAMVOLLKHEITSPROV 1, DEL 1
11 JANUARI 2014, OLLE NERLUND, MV-GU

1. a. $(\frac{1}{6})^6$ ÄR SAMVOLLKHEITEN FÖR EN FIX ORDNING. DET FINNS $6!$ ORDNINGAR $\Rightarrow$ SÄKT SAMVOLLKHEIT ÄR $\frac{6!}{6^6}$
- b. ANTALE UTFALL SOM ÄR 5 ÄR BINOMIALFÖRDELNING $(6, \frac{1}{6})$
 $\Rightarrow$ SÄKT SAMVOLLKHEIT ÄR $\binom{6}{4} (\frac{1}{6})^4 (\frac{5}{6})^2$
- c. $P(\text{UMRÖRKA 1, 2 OCH 6 I ENKILT KAST}) = \frac{1}{2} \Rightarrow$
SÄKT SAMVOLLKHEIT = $(\frac{1}{2})^6$

2. $P(X \in [0, 1]) = 1 - e^{-\lambda \cdot 1} = 0,6 \Rightarrow -\lambda = \ln 0,4 \Rightarrow \lambda = \ln(2,5)$
 $E[X] = \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{\ln(2,5)}$ (VÄNSTERLED), MEDIANEN M UPPFYLLER
 $P(X \in [0, m]) = \frac{1}{2} \Rightarrow 1 - e^{-\lambda m} = \frac{1}{2} \Rightarrow m = \frac{\ln 2}{\lambda} = \frac{\ln 2}{\ln(2,5)}$
 VARIANSEN $\text{VAR}[X] = \frac{1}{\lambda^2} = \left(\frac{1}{\ln(2,5)}\right)^2$.

3. a. $X \sim \text{BINOMIAL}(5, 0,3) \Rightarrow$ MOMENTGENERERANDE
 FUNKTIONEN $M_X(t) = E(e^{tX}) = \sum_{k=0}^5 \binom{5}{k} p^k (1-p)^{5-k} e^{tk}$
 $= ((1-p) + pe^t)^5$ (BINOMIALFÖRDELNING) $= (0,7 + 0,3e^t)^5$

b. $E[X] = M'_X(0) = 5 \cdot 0,3 = 1,5$
 $\text{VAR}[X] = M''_X(0) - (M'_X(0))^2 = \dots = 5 \cdot 0,3 \cdot 0,7 = 1,05$

4. a. VIKT I KG. AV DE 100 PAPPERKUNNARNA $Y \Rightarrow$
 $Y \approx \text{NORMFÖRDELNING}(9,5, 0,04)$ P.G.A.
 CENTRALA GRÄNSVÄRDESSATSEN medelvärdet

$P(Y > 10) \approx 1 - \Phi\left(\frac{10 - 9,5}{\sqrt{0,04}}\right) = 1 - \Phi(2,5) \approx 0,0062$

b. MED n PAPPERKUNN FÅS PÅ LILKMANDE SATS

$P(Y > 10) \approx 1 - \Phi\left(\frac{10 - n \cdot 0,095}{\sqrt{n} \cdot 0,02}\right) \geq 0,99 \Rightarrow$

$\frac{10 - n \cdot 0,095}{\sqrt{n} \cdot 0,02} \leq -2,33 \Rightarrow n \cdot 0,095 - \sqrt{n} \cdot 0,0466 \geq 10$

LÖSNING $n \geq 111$ UNDEFÄM.

5 a. $F_Y(y) = \begin{cases} (y/4)^{10} & y \in [0, 4] \\ 0 & y \leq 0 \\ 1 & y \geq 4 \end{cases} \Rightarrow f_Y(y) = F'_Y(y) = \frac{10 y^9}{4^{10}} \quad y \in [0, 4]$

b. $E[Y] = \int_0^4 y \cdot \frac{10 y^9}{4^{10}} dy = \left[\frac{10 y^{10}}{11 \cdot 4^{10}} \right]_0^4 = \frac{10}{11} \cdot 4$

$E[Y^2] = \dots = \frac{10}{12} \cdot 4^2 \Rightarrow$

$\text{VAR}[Y] = \frac{10}{12} \cdot 4^2 - \left(\frac{10}{11}\right)^2 \cdot 4^2 = \frac{40}{363}$

FORTS. LÖSNINGSFÖRSLAG PÅ MSG 100, SÄMPLIKHETSSTRECK 1, DELT. 1
11 JANUARI 2014. OLLE MÄRNUM, MV-GU

6. a. $P(Y=11) = \binom{10}{9} \cdot p^{10} (1-p)$

b. $P(Y=k) = \binom{k-1}{10-1} p^{10} (1-p)^{k-10} \quad k=10, 11, 12, \dots$ (NEG. BINOMIAL)

c. $P(Y=10 | Y < 12) = \frac{P(Y=10) \cap (Y < 12)}{P(Y < 12)} = \frac{P(Y=10)}{P(Y=10) + P(Y=11)}$
 $= \frac{p^{10}}{p^{10} + 10 \cdot p^{10} (1-p)} = \frac{1}{1 + 10(1-p)}$

7. MAN KAN SE KOMPONENTERNA SOM EN SUMMA AV INDIKATORVARIABLER FÖR VAR OCH EN AV HÄNDELSENA I N FÖRSÄKRINGSUPPRETTNINGAR SOM ÄR OBER.

a. $\text{KOV}[X_i, X_j] = n \cdot \text{KOV}[I_{A_i}, I_{A_j}] = n(E[I_{A_i} I_{A_j}] - E[I_{A_i}] E[I_{A_j}])$
 $= n(-p_i p_j) = -n p_i p_j$

b. KURRELATIONEN ÄR $\frac{\text{KOV}[X_i, X_j]}{\sqrt{\text{VAR}[X_i] \text{VAR}[X_j]}} = \frac{-n p_i p_j}{\sqrt{n p_i (1-p_i) n p_j (1-p_j)}}$
 $= \sqrt{\frac{p_i p_j}{(1-p_i)(1-p_j)}}$

c. ANTALET GÄNBER SOM $A_i \cup A_j$ INTRÄFFAR ÄR BINOMIALFÖRDELDA ($n, P(A_i \cup A_j) = p_i + p_j$).

d. $\text{VAR}[X_i - X_j] = \text{VAR}[X_i] + \text{VAR}[X_j] - 2 \text{KOV}[X_i, X_j]$
 $= n [p_i(1-p_i) + p_j(1-p_j) + 2 p_i p_j]$

8. a. $P(X < 0,1) = P(Y > 2) \leq \frac{E[Y]}{2} = \frac{0,12}{2} = 0,06$

b. $P(X < c) = P(Y > \frac{1}{c}) \leq \frac{E[Y]}{(1/c)} = c E[Y] \leq 0,02$
 $\Rightarrow c \geq \frac{0,02}{0,12} = \frac{1}{6}$